

Trditev deželnega odbora v njegovem protispisu, da je pod v §-u 18. leg. cit. omenjenimi »selskimi občinami« razumeti tudi podobčine, se z občinskim redom za vojvodino kranjsko — deželni zakon z dne 17. februarja 1866, dež. zak. št. 2 — nikakor ne da spraviti v soglasje. Kjerkoli je v tem zakonu govor o podobčinah, povsodi se razpravlja le o njim pristoječi samostojni upravi imovine, takó v §-ih 52., 63., 71., 82. in 86. in v dodatku 2. k občinskemu redu. Nikjer pa se podobčinam ne podeljuje kak vpliv na stvari, občini pristoječe, a jim tudi ne nalaga kaka udeležba pri dajatvah, občino zadevajočih.

Če bi bil pa tudi omenjeni nazor deželnega odbora pravilen in zakonit, tedaj bi bili morali v le-tem slučaju k zastopanju podobčine poklicani — v 2. dodatku k občinskemu redu označeni — organi ukreniti, kar treba glede dolžnosti za vzdrževanje omenjene ceste, ne pa, kakor se je tu dejansko zgodilo, k zastopanju občine poklicani organi. Tudi s tega stališča torej bi ne bila ta odločba deželnega odbora po zakonu.

Po vsem tem je treba izpodbijano odločbo po §-u 7. zakona z dne 22. oktobra 1875, drž. zak. št. 36 ex 1876, ker v zakonu ni utemeljena, razveljaviti, in ni potreba, da bi se še pretehtale ostale, zgoraj še neomenjene točke pritožbe.

XI. redna glavna skupščina društva „Pravnika“.

Na letošnjo redno glavno skupščino dne 14. februarja zvečer v »Narodnem domu« prišlo je razmerno mnogo društvenikov, mej njimi več deželnih poslancev. Vršila se je po naslednjem, poprej v smislu društvenih pravil po časopisih objavljenem dnevnem redu: 1. nagovor predsednika; 2. poročilo tajnikovo; 3. poročilo blagajnikovo; 4. poročilo računskih preglednikov; 5. volitve in sicer: a) predsednika, b) 10 društvenikov in c) računskih preglednikov; 6. posamezni nasveti.

1. Zbrane je pozdravil društveni načelnik g. dr. Ferjančič, češ, da ima radostno nalogo v tem oziru, da pa ga mora žalostiti pogled v preteklo društveno leto, ki kaže, da društvo s svojim

glasilom vred ni tako napredovalo, kakor bi bilo pričakovati, osobito v času, ko stopajo velike justične reforme v življenje, ki bi lahko dale impuls k novemu življenju v strokovnem našem društvu, osobito k mnogemu proizvajanju za glasilo »Slovenski Pravnik«. Odbor je moral celo javno opominjati nalog, katere je zlasti slovenskim pravnikom v tej dobi izpolnjevati glede na naše društvo in jedini slovenski pravniški list. Načelnik je izrekel nado, da gg. društveniki, na vse opozorjeni, ne bodo vedoma ali nevedoma pozabljali društvenih nalog, a da bodo zlasti »Slovenski Pravnik« pomagali dvigniti do dostojnega ugleda in vsestransko zanimive, novi dobi ustrezajoče vsebine.

2. Tajnik g. dr. M. Pirc je prečital naslednje poročilo:

Slavna skupščina!

Imenom odstopajočega odbora dovolite mi, da Vam podam kratko poročilo o društvenem delovanju v minolem letu. Poročilo je jako skromno, to pa radi tega, ker je bil polupretekli čas za društveno delovanje v občje jako neugoden, zlasti ker so imeli posebno naši čestiti gg. društveniki s proučevanjem novih civilnopravnih zakonov jako mnogo posla, vsled česar so se odtegovali delovanju v našem društvu. Odbor prisiljen je bil vsled tega koncem meseca decembra pretečenega leta s posebno okrožnico do vseh društvenikov neugodne razmere, v katerih se nahaja naše društvo in posebno naše glasilo, razkriti in iz dotične okrožnice so č. g. člani lahko spoznali, v kako težavnem položaju se je nahajal odbor.

Kakor ves čas svojega obstanka nadaljevalo je naše društvo tudi v preteklem letu izdavanje lastnega glasila »Slov. Pravnika«. V njem objavljale so se, kakor običajno, razprave, slučajji iz pravosodne prakse in iz upravne prakse, književna poročila in razne vesti. Vsako leto se je ponavljala na tem mestu prošnja, da bi č. g. društveniki naše glasilo duševno s svojimi proizvodi bolj podpirali. Toda žal, da je ostal ta apel skoraj brez praktičnega uspeha. V preteklem letu ponehalo je do cela še ono malo sodelovanje, na katero se je moglo opirati uredništvo »Slov. Pravnika«. Ni se toraj čuditi, da uredništvo ni moglo izdajati lista redno vsak mesec in da je moralo celo zaostati z dvema številkami za meseca november in december, kateri izideta še le v kratkem. Tudi ta skrajno kritični položaj je napotil odbor, da je izdal na vse člane okrožnico, katero sem omenil že preje. Toda tudi ta okrožnica ni imela zaželenega uspeha. Vzlic temu, da je odbor v njej poudarjal, da bi se moralo izdavanje našega glasila popolnoma ustaviti, ako bi slovenski pravniki ne hoteli sodelovati, vendar ni dobilo uredništvo »Slov. Pravnika« še doslej nujno potrebne podpore in je prejelo samo jedno razsodbo. Položaj je toraj danes še isti, kakor je bil preje, in izreči moram danes zopet, da se izdavanje »Slov. Pravnika« ne bode moglo nadaljevati, ako se v tem pogledu razmere ne spremene in ako društveniki ne bodo našega glasila duševno

podpirali, kajti noben urednik ne more sam vsak mesec napolniti vseh 32 stranij vsake številke, če se mu niti razsodbe ne pošiljajo v objavo. Odbor apelovati mora torej zopet danes na vse č. gg. skupščinarje, naj vendar enkrat začno zopet pošiljati uredništvu »Slov. Pravnika« članke, da izdavanje nujno potrebnega pravniškega glasila ne zaostane.

Naše društvo pridobilo je v l. 1896. v Narodnem domu lastne prostore. Takrat izpolnila se je delgoletna želja našega društva in odbor bil je preverjen, da bodo sedaj gg. društveniki prav pridno zahajali v društvene prostore in to tembolj, ker je z velikimi gmotnimi žrtvami društvo napravilo še potrebno pohoštvo, ker se je nakupilo za knjižnico več pravnih spisov in se je naročilo na večje število strokovnih listov. Žal, da mora odbor danes konstatovati, da se te nade niso izpolnile. Društvenih prostorov ni obiskoval, skoro bi rekel noben društvenik in so vsled tega vsi izdatki, katere ima društvo z lastnimi prostori, brez dobička. Ker je odbor to spoznal in ker nikakor ne more zmagovati stroškov za najemščino, katera je vsled električne razsvetljave precej visoka, prisiljen je bil odbor najem lastnih prostorov odpovedati in bode moralo naše društvo pričetkom meseca maja zapustiti svoje dosedanje prostore. Naloga prihodnjega odbora bode razmišljevati, kaj bode v bodočnosti v tem oziru ukreniti, in posebno, kje naj se shrani društvena knjižnica in ves inventar.

V preteklem letu bil je odbor mnenja, da bi bilo umestno, ako bi se prirejali večkrat društveni shodi, na katerih bi se predavalo o novih zakonih. Vsled tega sklical je prve dni meseca oktobra prvi društveni večer, na katerem naj bi se sklenilo, kako naj se ti shodi prirejajo. Udeležniki tega večera odobraval so društveno namero in poudarjali važnost takih shodov in sklenilo se je prirejati večere prav pogosto. Res je g. dr. J. Babnik takoj radovoljno prevzel predavanje na prvem shodu, na katerem je podal velezanimivo sliko o svojih spomilih s potovanja na Saksonskem. Priredila sta se potem še dva društvena shoda, na katerih je predaval g. Ivan Kavčnik o jurisdikcijskem pravilniku in kazal na sporna vprašanja, katera nastanejo vsled novih določeb. Toda, žal, jelo je prvotno živahno zanimanje za naše shode pojemati. Število udeležnikov se je vedno krčilo in vsled tega in ker se ni hotel oglasiti noben predavatelj, morali so tudi ti shodi zopet prenehati.

Naše društvo prirejalo je več let jeseni društveni izlet. Odbor bil je mnenja, da ustreže željam društvenikov, ako se tudi v preteklem letu priredi tak izlet in je izbral mesto Kamnik za letošnji izlet. Izdal je oklic in sploh izvršil vse priprave, toda v zadnjem hipu prisiljen je bil izlet odpovedati, ker se je oglasilo tako malo število udeležnikov, da bi nikakor ne koristilo ugledu našega društva, ako bi nastopilo tako pičlo število izletnikov.

Kakor je odbor že v svoji spomenici na vse člane koncem decembra lanskega leta poudarjal, krči se tudi število naših članov. Ne prizanaša nam pa tudi smrt. Dne 15. marca pret. l. ugrabila nam je zvestega člana in večletnega odbornika in sourednika »Slov. Pravnika«, odvetnika g. dr. Viktorja Supana, katerega naše društvo gotovo težko pogreša. Bodi mu blag spomin!

Konečno pa mora odbor še jedenkrat apelovati na vse društvenike, da se bolje oklenejo našega društva in zanj marljivo delujejo posebno v tem času, kateri je velevažen za vse pravnike. V prvi vrsti pričeti morajo pa marljiveje delovati za »Slov. Pravnika«, kateri bi moral, kakor sem že preje poudarjal, popolnoma prenehati, ako ne izgine dosedanja brezbriznost in ne dobi duševne podpore.

V formalnem oziru prosim, slavna skupščina blagovoli vzeti to poročilo na znanje in je odobriti.

3. Blagajnik g. Ivan Gogola je podal naslednje poročilo o denarnem poslovanju v l. 1897.

I. Dohodki.

1. Članarina in naročnina	1279 gld. 20 kr.
2. Prispevki za društveno sobo	67 » 50 »
3. Hranilnične obresti od hranilne knjižice št. 18613	16 » 72 »
Skupaj	1363 gld. 42 kr.

II. Izdatki.

1. Uredniku društvenega lista	360 gld. — kr.
2. Račun »Narodne tiskarne«	605 » 80 »
3. Za društveno sobo	210 » — »
4. Naročnina za razne strokovne liste	35 » 72 »
5. Za 12 stolov in nekaj inventara v društveni sobi	13 » 39 »
6. Knjiga »Burkhardt: System«	7 » — »
7. Odpraviteljci društvenega lista	5 » — »
8. Pismonoši za nakaznice, na dom prinesene	3 » 50 »
9. Poština za opominjevalna pisma in okrožnice	16 » 69 »
Skupaj	1257 gld. 10 kr.

III. Izkaz društvene imovine koncem leta 1897.

1. Blagajnični preostanek iz računa za leto 1896	301 gld. 42 kr.
2. Prebitek iz računa za leto 1897	106 » 32 »
Skupaj	407 gld. 74 kr.

in je ta gotovina naložena v mestni hranilnici ljubljanski na knjižici št. 22377.

3. Zaostanki na članarini in naročnini	285 gld. — kr.
4. nekaj knjig, časopisov in inventar.	

4. V imenu računskih preglednikov je poročal g. dr. Fran Munda ter glede na to, da so blagajniške knjige v vzornem redu, predlagal, naj se g. blagajniku in vsemu odboru da abso-lutorij. — Vsprejeto.

5. Na predlog g. ces. svetnika J. Murnika se je volitev načelnika, odbornikov in računskih pregledovalcev vršila »per acclamationem«. Tako so bili izvoljeni načelnikom g. dr. Andrej

Ferjančič, c. kr. deželnosodni svetnik; ljubljanskimi odborniki gg.: dr. Janko Babnik, c. kr. sodni tajnik; dr. Vladimir Foerster, odvetniški kandidat; Ivan Gogola, predsednik notarske zbornice; Ivan Kavčnik, c. kr. sodni tajnik; dr. Danilo Majaron, odvetnik; Fran Milčinski, c. kr. sodni pristav in dr. Makso Pirc, odvetnik; vnanjimi odborniki pa gg.: dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celji; Bogdan Trnovec, c. kr. višjesodni svetnik v Trstu, in Fran Višnikar, c. kr. sodni svetnik v Ribnici; računskima preglednikoma gg.: dr. Fran Munda, odvetnik in ces. svetnik; dr. Jernej Suppanz, bivši predsednik notarske zbornice, oba v Ljubljani.

6. Pri tej točki se je oglasil dr. Makso Pirc in opozarjal na predlog, ki se je v deželnem zboru kranjskem stavil in utemeljeval zaradi ustanovitve vseučilišča v Ljubljani. Gotovo je dolžnost tudi društva »Pravnika«, da označi svoje stališče nasproti toli važnemu vprašanju, in zato nasvetuje naslednjo resolucijo: Društvo »Pravnik« izjavlja na svoji glavni skupščini dne 14. februarija 1898, da je nujno potrebno, delovati z vsemi zakonitimi sredstvi na to, da se čim preje ustanovi v Ljubljani univerza, vstrezajoča potrebam slovenskega naroda, in naroča svojemu odboru, da v tem smislu sestavi in izroči visoki vladi in državnemu zboru utemeljeno peticijo.

Ta nasvet je dal povod k obširni razpravi o tem vseučiliškem vprašanju v obče in o potih, ki drže do povoljne rešitve, posebej. Vsi govorniki so soglašali v tem, da je ideja vsega in najboljšega truda vredna. Potem ko je bil predlagatelj v deželnem zboru, g. dr. Majaron pojasnil, na kakšna tla je padala v zadnjem petdesetletji zahteva slovenskega vseučilišča, bodisi v javnih zastopih, bodisi v javnih glasilih, in kakšno mnenje vlada o tem najnovejši čas v deželnem zboru kranjskem, izrekel se je za nasvetovano resolucijo, čeprav se le-ta popolnem ne sklada z njegovim prvim deželnozbornim predlogom. Sodni pristav g. dr. Poček je poudarjal, da napredek teži za slovensko univerzo in da to naj se izrazi tudi v društveni resoluciji. Sodni svetnik g. Polec je opozarjal, da ni dobro preveč na mah zahtevati, da treba pričeti z utrakvistično univerzo, katera bode potem imela razvoj, kakršnega si želimo. Gospod dr. Krisper je pritrdjeval praktičnemu stališču g. predgovornika in vzpodbujal k resnemu delu, da vsega

uvaževanja vredni princip ne zaspi; treba je pripraviti finančno podlago, skrbeti za vseučiliške docente, slovenščine zmožne, sploh pa primerno zanimati za to stvar javno mnenje: vse to naj bi pretehtala posebna enketa, kojo naj društveni odbor sestavi tudi iz močij izven društva »Pravnika«. Gospod dr. Krisper je v tem smislu stavil predlog. Sodni tajnik g. dr. Babnik je navajal, da bode Knafljeva ustanova, ki se drži dunajskega vseučilišča, znižala proračunani kontingent dijakov za ljubljansko univerzo, da pa za profesorje in docente ne bode sila, ako kranjska dežela takoj ustanovi štipendije za doktorje, ki bi se hoteli in mogli izobraziti za vseučiliške učitelje. Sodni svetnik g. Wenger se je izjavil za nasvetovano enketo in pripomnil, naj bi se za univerzo v Ljubljani delalo skupno z zastopniki drugih slovenskih pokrajin in zlasti v finančnem pogledu povabilo okrajne zastope štajerske, da prispevajo v proslavo cesarskega jubileja k uresničenju univerze, osobito k zalogi za stipendije. Gospod dr. Kuhar je izrazil željo, naj se v enketo privzamejo tudi modroslovci in bogoslovni profesorji. Zoper to se je izjavil sodni tajnik g. Kavčnik, češ, da naj društvo rešuje to vprašanje s svojega pravniškega stališča, drugi poklicani faktorji pa naj posebej stvar pretresajo in zastopajo. Gosp. dr. Tavčar je naglašal, da je velike važnosti soglasje, katero se je v deželnem zboru pojavilo pri prvem branju dr. Majaronovega predloga, da pa ni zahtevati strogo slovenske univerze, sploh pa da je čas ugoden, ker se je stvar sprožila v jubilejskem letu in ker je deželni zbor pripravljen mnogo žrtvovati za ljubljansko vseučilišče. Gosp. dr. Majaron je posnel nazore predgovornikov in konstatoval, da proti potrebi in izvedljivosti univerze v Ljubljani, bi li služila potrebam slovenskega naroda, ni bilo nikakega ugovora in da je popolnem izginil pesimizem prejšnjih let, končno pa izrekel zahvalo za vsa dobra napotila. Po kratkih opazkah gg. dra. Krisperja in dra. Počeka je predsednik g. dr. Ferjančič, kažoč na nekatere težave, s katerimi se bode temu vprašanju boriti na parlamentarnih tleh, zaključil razpravo. Pri glasovanju se je odobrila samo resolucija po nasvetu g. dra. Pirca.

S tem je bil dnevni red končan in se je razišla glavna skupščina ob pozni uri.

